

FacNieuws 59

Tweewekelijkse nieuwsbrief van de faculteit Natuur- en Sterrenkunde

BESTUUR

Emeritaat prof.dr. H. v.d. Laan

Donderdag 1 november is prof. Harry van der Laan na een benoemingsperiode van ruim acht jaar met emeritaat gegaan. Prof. van der Laan, aangesteld in 1993 als deeltijd-hoogleraar *Sterrenkunde*, was voorheen o.m. Director General van het European Southern Observatory (ESO) en hoogleraar *Sterrenkunde* in Leiden. Hoewel de omvang van zijn aanstelling (nultiende) in Utrecht gering was, is het belang van zijn aanwezigheid hier voor de sterrenkunde dat zeker niet geweest. Zijn expertise op het gebied van de radio-astronomie vond aansluiting bij het theoretisch werk van de plasma en hoge-energie astrofys-icagroep in Utrecht. Prof. van der Laan was in de afgelopen jaren lid van talrijke nationale en internationale adviescommissies en internationale astronomische organisaties.

Onderwijsvisitatie N&S

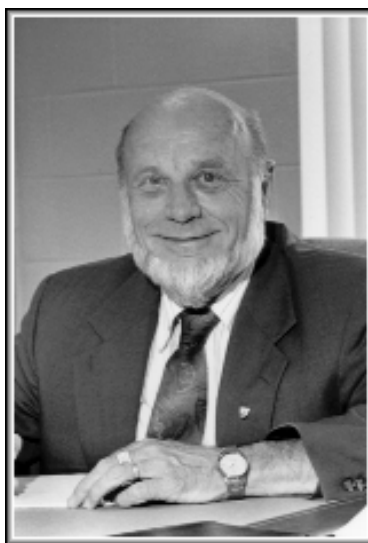
Komende week, op maandag 12 en dinsdag 13 november, bezoekt een internationale visitatiecommissie voor de tweede maal de faculteit Natuur- en Sterrenkunde. Het programma van dit tweedaags bezoek is integraal in FacNieuws 58 opgenomen, maar is ook terug te vinden op de speciale site van de faculteit hierover <http://www1.phys.uu.nl/nieuws/onderwijsvisitatie/>. Wij raden iedereen aan hier de komende dagen, maar ook daarna goed kennis van de nemen.

Het programma op de twee dagen is verdeeld in sessies van telkens maximaal een uur waarin de commissie praat met een (beperkt) aantal studenten, docenten, afgestudeerden etc., die daarvoor worden uitgenodigd. Daarnaast heeft de commissie op de tweede dag een open spreekuur ingesteld voor eenieder die met de commissie zou willen praten. Men dient dit wel van tevoren per e-mail op te geven bij [Stephan van Galen](mailto:Stephan.van.Galen), die de visitatie vanuit de VSNU begeleidt: galen@vsnu.nl.

Voor één onderdeel van het bezoek van deze voor de faculteit niet

onbelangrijke commissie willen we nog speciale aandacht vragen, namelijk voor de mondelijke rapportage aan het einde van de tweede dag. Iedereen die ook maar enigszins bij het facultair onderwijs is betrokken wordt dringend verzocht om dinsdagmiddag van 17:00 tot 17:30 uur de bijeenkomst in de kantine van het Minnaertgebouw bij te wonen. De Visitatiecommissie zal dan haar eerste bevindingen mondeling aan de facultaire gemeenschap presenteren. Aansluitend zal er een facultaire borrel worden geschonken.

Hoewel de Visitatiecommissie internationaal is samengesteld kunnen de gesprekken met de commissie in het Nederlands worden gevoerd. Een aantal commissieleden is van Nederlandse oorsprong of kunnen goed met het Nederlands overweg.

Twee leden van de commissie maakten eerder deel uit van een internationale visitatiecommissie, n.l. de commissie die van 7 tot en met 12 juli 1996 de faculteit bezocht. Het betreft prof.dr. J.V. Sengers (*zie foto*), toen en ook nu weer voorzitter en prof. dr. K.L.G. Heyde.

Prof. Sengers studeerde natuurkunde aan de Universiteit van Amsterdam en promoveerde op een onderwerp betreffende de warmtegeleiding van gassen en vloeistoffen. Thans is hij

emeritus hoogleraar van de Universiteit van Maryland. Prof. Heyde studeerde Natuurkunde aan de Rijksuniversiteit te Gent en promoveerde (promotor: prof. P. J. Brussaard) op een onderwerp uit de theoretische kernfysica na een verblijf in 1966-1967 aan de Rijksuniversiteit Utrecht. Momenteel is prof. Heyde hoogleraar aan de Universiteit van Gent.

Prof. Dr. van Gorkom promoveerde aan de universiteit van Groningen en bezet nu een leerstoel aan de Columbia University (Department of Astronomy). Dr. Van Houten is verbonden aan Philips Research Laboratories (vaste stoffen, nanostructuren, halfgeleiders) en was voorheen hoogleraar in Leiden. Prof. dr. Pfannkuche werkt als hoogleraar aan het Institut für Theoretische Physik van de Universiteit Hamburg en dhr. E(Erwin) George is student *natuur- en sterrenkunde* aan de Universiteit van Nijmegen.

Invoering BAMA vordert

De Universitaire Commissie Bachelor-Master, aan wie de voorstellen voor certificering van de *major Natuur- en Sterrenkunde* en het *Julius Instituut* als onderwijsinstituut deze zomer zijn voorgelegd, heeft onlangs bij monde van heer voorzitter prof.dr. H.R.B.M. Kummeling laten weten zowel de major als het onderwijsinstituut te zullen certificeren. Dit betekent onder meer dat de commissie het College van Bestuur zal adviseren de major op te nemen in het Universitaire Register van Opleidingen.

Hiermee is de faculteit Natuur- en Sterrenkunde al weer een stap verder met de invoering van de BAMA-structuur. Er moet echter nog heel veel worden gedaan. Ook de masterprogramma's waar de faculteit bij betrokken is beginnen steeds vastere vormen aan te nemen. Onlangs zijn de meer gedetailleerde beschrijvingen van deze programma's, de zogenaamde houtskoolschetsen, bij het decanen-overleg en het overleg tussen de onderwijsdirecteuren ingebracht.

Vernieuwingsimpuls 'nieuwe stijl'

NWO start met de Vernieuwingsimpuls 'nieuwe stijl' drie verschillende persoonsgerichte subsidievormen voor de verschillende fasen in de weten-schappelijke carrière van onderzoekers. Informatie hierover en de brochure is elektronisch te raadplegen via de website van NWO www.nwo.nl. Het nieuwe programma bestaat uit de steunvormen:

- VENI: voor pas gepromoveerde onderzoeker, junior postdoc (twee maal per jaar aanvraagronde);

- VIDV: voor de meer ervaren, gepromoveerde onderzoeker (jaarlijkse aanvraagronde);

- VICI: voor professorabele onderzoeker (vergelijk oude PIONIER subsidies) (jaarlijkse aanvraag-ronde). Vanwege de inbeddinggarantie en de forse matching voor toegekende projecten, heeft de universiteit een regeling vastgesteld om de aanvragen vooraf intern te toetsen. Net als bij de eerste twee ronden wordt er een interne voorselectie gedaan door vier clusterbrede beoordelingscommissies. De ervaring is dat daar een coachend en trainend effect van uitgaat vanwege de mondelinge interactie van de aanvragers met de commissies.

NWO vraagt voor alle steunvormen een universitaire matching van 32,4% (1/3 UU, 1/3 NWO en OC&W). Het CVB is bereid het UU matchingsbedrag voor 2/3 (dus 2/9 deel van het totale subsidiebedrag) ten laste te brengen van de gereserveerde, centrale middelen in de vaste onderzoekscomponent. Per cluster zijn er quota vastgesteld: voor het Bètacluster (7 faculteiten) is dit VENI 6, VIDV 3-4 en VICI 1-2. N.B.: de genoemde quota betreffen bij VENI totalen per jaar en moeten door 2 worden gedeeld voor het quotum per ronde (alleen de VENI-steunvorm kent twee aanvraag-rondes per jaar).

Met nadruk worden vrouwelijke onderzoekers gevraagd een subsidieaanvraag voor de Vernieuwingsimpuls in te dienen. De UU streeft er naar tenminste 20% vrouwelijke aanvragers. NWO maakt in haar brochure bekend expliciet zorg te zullen dragen voor gelijke honoreringskansen voor vrouwen en mannen.

De eerste indieningstermijnen bij NWO verstrijken reeds op 15 februari a.s. voor de VENI- en VIDV-aanvragen en op 1 april a.s. voor de VICI-

vooraanmeldingen. Dit houdt voor de interne voorselectie in dat deze aanvragen, voorzien van een inbedding-garantie uiterlijk 15 januari a.s. bij clustercommissie ingediend moeten zijn (p/a mw.dr. E.S. Bringmann, USP).

>>> AGENDA <<<

PROMOTIES

Alle promoties vinden plaats in het Academiegebouw, Domplein 29, Utrecht

maandag 19 november 2001

drs. W.J.M. de Wit, Utrecht
Pre-main sequence candidate stars in the Magellanic Clouds
promotor: prof.dr. H.J.G.L.M. Lamers
co-promotor: dr. J.P. Beaulieu (Parijs)
aanvang: 12:45

COLLOQUIA, SYMPOSIA, E.D.

dinsdag 6 november 2001

Natuurkundig Gezelschap te Utrecht
prof.dr. R.H. Dijkgraaf (Amsterdam):
Einsteins droom en de wiskundige werkelijkheid
aanvang: 20:00, grote collegezaal in gebouw faculteit Aardwetenschappen, ingang BBL, Princetonplein 5

woensdag 14 november 2001

Colloquium Inst. Theoretische Fysica
prof.dr. D. van de Marel (RUG):
Superconductivity at high temperatures, how can it work?
aanvang: 16:00 (thee/koffie 15:45)
BBL 105B

vrijdag 16 november 2001

Ornstein Colloquium
Dr. R.T. Jongma (FOM):
Decelerating, storing and trapping of neutral molecules
aanvang: 16:00, BBL 105B

woensdag 21 november 2001

Astrofysisch Colloquium SIU/SRON
dr. Jacco Vink (Columbia Univ. New York): *Evidence for non-thermal brems-strahlung from the supernova remnant MSH 14-6,3 (RCW 86)*
aanvang: 15:30, Conf.zaai SRON

UIT/IN DIENST

UIT DIENST v.a. 1 april 2001

mw.dr. B. Allart (BES, 1 okt), drs. E. van der Avoird (IMAU, 16 okt)mw.ir. Berends (HIFM, 16 jun), P.M. van den Beld (IGF, 1 mei), drs. M. Blaas (IMAU, 1 okt), ir. J.P.J. Bloos (IMAU, 20 aug), dr. O.M. Boiars'kyi (ITF, 1 sep), dr. G. Bonelli (NWO, 1 okt), mw.ir. N. van der Werk-Bourgonjon (1 mei), mw. N.H.C. van Gorkum (ITF, 2 jun), dr.ir. C.J. de

Grauw (DIN, 1 apr), J.P. Hoorweg (BIB, 17 sep), drs. S. de Haro Olle (ITF, 1 sep), dr.ir. C. de Laat (WFI, 1 jun), mw.dr. J.H. van Lith-van Dis (IGG, 1 sep), B.M. Luijddjens (BIB, 1 jun), prof.dr.ir. W. Lourens (WFI, 1 jun), dr. D. Calvete Manrique (IMAU, 1 jun), dr. A.N. Mackintosh (IMAU, 1 jul), M. Manten (IGF< 1 apr), mw. A.M.C. Maas-Schatmann (HIFM, 1 apr), prof.dr. A. Niehaus (DIN, 1 mei), dr. H. Oksuzoglu (IMAU, 1 sep), dr. M.K. Parikh (ITF, 1 sep), B.A. Prins (GB, 1 aug), A. Slomp (DIN, 1 mei), prof.dr. B.Z. Spivak (JI, 20 jun), mw. G. Trapman (BOZ, 1 jul), dr. P.C.F. van der Vaart (IMAU, 1 okt), mw. J. de Vries (BUR, 1 apr), drs. W.J.M. de Wit (SRON, 1 sep), prof.dr. H.W. de Wijn (DIN, 1 jul).

IN DIENST v.a. 1 april 2001

dr. A. Afriat (IGF, 1 mei), dr. H. Anastopoulos (SI, 1 jun), mw.dr. M.J. A. Doumen (HIFM, 1 sep), mw. N. Eisenaar (BIB, 1 jul), ing. J. Franke (DIN, 1 mei), drs. G.M. falco (ITF, 1 okt), ir.dr. J. Gerrits (SI, 1 jun), drs. M.M. Helsen (IMAU, 15 sep), drs. I.S. Herger (ITF, 1 mei), C.J. Hoogendijk (GB, 1 jun), I. Klaver (IGF, 1 apr), dr. B. Koers (ITF, 1 okt), mw.dr. R. Loll (ITF, 1 sep), mw. P.B.N. Matitaputty (PZ, 1 jul), dr.ir. J. van der Molen (IMAU-NOW, 1 apr), P.W.J. Nibbering (PZ, 11 jun), mw.dr. E.H. Reisenstadt (HIFM, 1 aug), J. Rijnaard (IGF, 1 sep), dr. O.R. Pols (SIU, 1 sep), dr. J.A.H. Samtleben (ITF, 1 okt), dr. M.J. Schmeits (IMAU, 16 aug), drs. M.V. van der Sluijs (SIU, 1 sep), drs. F. Spada (IMAU, 1 aug), mw.dr. M.M. Taylor (ITF, 1 sep), mw.dr. C.H. Tijn-Reijmer (IMAU, 1 aug), dr. S.J.G. Vandoren (ITF, 1 sep), drs. M. van der Vegt (IMAU, 1 aug), H.F.M. Veltman (IGF, 1 mei), Mw. Y. Wouda-Piets (IMAU, 15 mei).

FACNIEUWS

Voor FacNieuws 59 en een overzicht van alle nummers zie:
<http://www1.phys.uu.nl/facnieuws/>

Contactpersonen

Peter Mertens & Evert Landré
Buys Ballot Laboratorium 155, resp. 160A, tel. 2725, resp. 5322
e-mail: facnieuws@phys.uu.nl

VOLGENDE FACNIEUWS

FacNieuws 60 verschijnt op dinsdag 20 november 2001

DEAD LINE FacNieuws 59: vrijdag 16 november

